

سلسله نشست‌های

بازخوانی مسکن معاصر ایران

پردیس هنرهای زیبا در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ میزبان سلسله نشست‌های بازخوانی مسکن معاصر ایران است. در هر نشست، یکی از موضوعات مطرح در حوزه معماری مسکونی معاصر ایران به بحث گذاشته خواهد شد. این موضوعات برآمده از دغدغه‌ها و سوال‌های پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی معماری در دوره‌های ارشد و دکتری خواهد بود که در قالب موضوعات پایان‌نامه و تز دکتری مطرح گردیده و در حال انجام است. عنوان نشست اول، زیستن با مسکن است که شرح آن در ادامه بیان می‌گردد.

۰۱ / زیستن با مسکن؛

دیدار با معماری مسکونی معاصر تهران از دریچه زندگی

زمان: ۲۹ آبان ۱۴۰۲ - ساعت ۱۶ الی ۱۹:۳۰

مکان: دانشگاه تهران، پردیس هنرهای زیبا، آمفی تئاتر شهید آوینی

در این نشست از زبان چهار معمار، قصه خُلق یک پروژه مسکونی توسط آنها و سپس خُلق ساکنان هنگام زیستن با آن را می‌شنویم: "پیش و پس از معماری". هر معمار به پیشنهاد خود، یکی از پروژه‌های مسکونی میان‌مرتبه‌اش را روایت می‌کند که در شهر تهران است و حالا چندسالی از زیستن ساکنان در آن می‌گذرد. این روایت از لحظات اول فرآیند طراحی آغاز می‌شود: از تصویری که معمار در هنگام طراحی از زندگی آینده افراد در این پروژه داشته و با خطوط معماری‌اش آن را ترسیم می‌کرده است. این پیش‌بینی به طرحی نهایی تبدیل و ساخته شده است. تصاویر ابتدایی پروژه که درست پس از پایان ساخت آن عکاسی شده، دقیقاً نمایانگر همان زندگی است که معمار برای ساکنان تدارک دیده است. اما اگر امروز بعد از حضور چندسال زندگی ساکنان با این مسکن به دیدار آن برویم، چه می‌بینیم؟ آیا زندگی واقعی این مسکن دقیقاً مطابق با همان پیش‌بینی اولیه معمار است؟ اگر نه، چه تفاوت‌هایی با آن دارد؟ آیا می‌توان با این نگاه نکات مثبت و منفی طرح را بررسی کرد؟ چه بخش‌هایی از پروژه موفق بوده و

زندگی باکیفیت‌تری در تهران بی‌کیفیت این روزها ساخته است؟ یا در کدام بخش‌ها اگر به عقب برگردیم، در زمان طراحی تصمیم‌های بهتری می‌گیریم؟ در این نشست می‌خواهیم از مواجهه چهار معمار با تجارب زیسته ساکنان در مسکن امروز تهران بشنویم و به جستجوی پاسخ این دو سوال برویم: چگونه معماری شکل گرفت؟ و چگونه معماری زیسته شد؟

■ **سوالات تکمیلی پیشنهادی برای بیان بهتر نگاه معماران در این موضوع:**

- آیا به کاربران آتی پروژه در حین طراحی می‌اندیشیدید؟ آیا برای آن‌ها رویایی داشتید؟
- اگر ساکنان آینده این پروژه در هنگام طراحی مشخص نبوده‌اند، از چه روشی برای شناخت این مخاطب عام بهره برده‌اید؟ اگر ساکنان از ابتدا مشخص بوده‌اند، چطور؟
- پس از بهره‌برداری از این پروژه، چگونه در مورد زندگی ساکنان و کیفیت آن مطلع شدید؟ از چه روشی برای تحقیق در این موضوع استفاده کردید؟ آیا مواجهه مستقیمی با ساکنان این ساختمان داشته‌اید؟ (ارائه مستندات تصویری از تجربه‌های واقعی زندگی در این پروژه می‌تواند بسیار مفید باشد)
- این پروژه تا چه حد به کاربر آزادی و حق تغییر و انتخاب می‌دهد و دست او را در استفاده از بنا باز می‌گذارد؟ و از آن سو تا چه حد و چگونه او را راهبری می‌کند؟
- آیا در این پروژه فضاهایی وجود دارد که قابلیت شخصی‌سازی توسط ساکن را داشته باشد؟ یا بخشی هست که طراحی نهایی آن به ساکن واگذار شده باشد؟ آیا در هنگام بهره‌برداری این فضاها موفق عمل کرده‌اند؟

■ **زمان‌بندی برنامه‌های نشست:**

سخن ابتدایی مدیر مجموعه کلاسهای آزاد	۱۰ دقیقه
سخنرانی رئیس پردیس هنرهای زیبا	۱۰ دقیقه
کلیپ ورود به موضوع نشست	۵ دقیقه
سخنرانی معمار اول	۳۰ دقیقه
سخنرانی معمار دوم	۳۰ دقیقه
استراحت و پذیرایی از میهمانان	۲۰ دقیقه
سخنرانی معمار سوم	۳۰ دقیقه
سخنرانی معمار چهارم	۳۰ دقیقه
پرسش و پاسخ	۴۵ دقیقه
	۳:۳۰ ساعت